

den Udtalelse, som er aftrykt i Mindretallets Betænkning, hvorved han paany fremhævede Betydningen af, at der kom en Traktat med Spanien i Stand, vilde det da ikke have været fornuftigere, om man havde fremmet Toldlovens Behandling i Stedet for, at man begravede den i et Udvalg, hvor den har henligget i 6 Maanedes uden at behandles? Og naar man nu siger, at man har taget den frem paany, fordi den Omstændighed, at den kan sættes i Forbindelse med Handels-traktaten, maatte gjøre det vigtigt for Regjering og Landsstinget at gaa ind paa Forbringerne fra dette Things Side, saa tror jeg rigtignok, at Forholdet vilde have stillet sig bedre, hvis man i sin Tid, da Toldloven sidst kom herind, havde sagt, at da det er af Bigtighed for Forhandlingerne med Spanien om Handels-traktaten, at vi enes om en Toldreform, maa vi søge at faae Toldloven fremmet, thi det vilde have lagt ganske det samme Tryk paa Regjering og Landssting, som man nu mener at kunne lægge paa dem ved i Anledning af Traktaten paany at komme frem med Toldloven. Men naar Alt kommer til Alt, erkjender Flertallet selv i Birkeligheden, at Traktaten egner sig til Godkjendelse; thi jeg indser ikke, hvorledes man vil kunne komme til den Indstilling, at naar man vil gaa ind paa en Toldlov, saa vil man godkjende Traktaten, dersom man var af den Mening, at Traktaten i og for sig ikke egnede sig til Godkjendelse. Jeg tror, at denne Indstilling af Flertallet er en Art Erklæring om, at Traktaten er skiftet til Godkjendelse, og at det i Birkeligheden vil baade Landet vel, hvis den antages. Dersom Flertallet ikke havde den Mening, indser jeg heller ikke, hvori det stærke Tryk skulde bestaa, som det vil lægge paa Regjering og Landssting for at faae Toldloven vedtagen; det maa jo dog være, fordi man mener, at det er af Bigtighed og Betydning, at Traktaten bliver vedtagen. Mener man ikke dette, ser jeg ikke, at der i praktisk Henseende er bundet Noget ved ved denne Leilighed at have fremdraget Toldloven. Dette tror jeg altsaa at kunne gaa ud fra, at Traktaten i og for sig egner sig til Godkjendelse, og at der ikke havde været Mulighed for, saaledes som Sagerne laa, at naae til væsentlig bedre Betingelser, og at de bedre Betingelser, som man muligvis kunde have naaet, i ethvert Tilfælde ikke have en saadan Betydning, at de kunde blive af afgjørende Betydning for Spørgsmaalet om Traktatens Godkjendelse. Der kunde være Tale om en lidt bedre Stilling for vor Statskasse, om at redde 50—100,000 Kr., men det Væsentlige, det, som Flertallet lægger den

største Betydning i, nemlig at Tariferne blive bundne, vil blive staaende. Nu forstaar jeg imidlertid godt, at Sagen vil komme til at ligge ganske anderledes for, naar man samtidig faar en Toldrevision. Jeg lyttede idag med spændt Forventning til den ærede Ordførers Udtalelser om dette Punkt, thi jeg maa tilstaa, at i Betænkningen er der ikke ført noget som helst Bevis, om der end der er henvist til den Betydning, det i og for sig har at faae en Toldreform. Deri er jeg fuldstændig enig med den ærede Ordfører, og det vil ikke være det høie Thing ubekjendt, at jeg interesserer mig saare levende for Gjennemførelsen af en Toldreform og vilde sætte megen Pris paa, om man nu eller til et hvilket som helst Tidspunkt kunde naae til Gjennemførelsen af en saadan, men noget helt Andet er, om det er nødvendigt af Hensyn til Traktaten at gjøre det netop samtidig med dennes Vedtagelse. Det er det, jeg slet ikke ser er nødvendigt. Den ærede Ordfører har ganske vist peget paa nogle smaa Forstyrrelser, der vilde komme i Tariferne derved, at Salttolden bliver ophævet, men jeg tror ikke, at disse Forstyrrelser ere af en saa stor og indgribende Natur, at man ikke godt kunde afhjælpe dette ved den Lov, som man fra alle Sider er enig om skal ledsage Rigsdagens Beslutning om Traktatens Godkjendelse. Det vilde ikke være vanskeligt at indføre nogle Bestemmelser, som kunde hæve disse smaa Forstyrrelser, uden at der derfor var nogen Nødvendighed for at komme til en Omdannelse af hele vor Toldlov. Men det, som egentlig er Flertallets Hovedbetragtning, er dette, som den ærede Ordfører lagde saa stærk Vægt paa, at naar man fik en Traktat, saa er det kun en billig Fordring, at man samtidig faar en Toldreform, som kunde komme den store Del af Befolkningen, der ikke har særlig Gavn af Traktaten, til Gode. Jeg forstaar ikke rigtig dette Argument, thi man maa huske paa, at det, der her er Tale om, er den bestaaende Toldlov og de Forandringer, de ny Tarifer vilde gjøre i den, naar der ikke kom en Toldreform. Men i saa Tilfælde vil den væsentlige Følge af den blive, at Salttolden bliver ophævet, og jeg kan ikke se Andet, end at dette netop er et Punkt af Betydning for den hele Befolkning og en Fordel, som indrømmes den. Dersom vi altsaa blive staaende ved Godkjendelsen af Traktaten uden dertil at knytte en Toldreform, bliver den øvrige Virkning af Traktaten den, at der frigives omtrent 130—140,000 Kr. paa Vin og Cydfrugter, hvilken Sum altsaa vil komme en enkelt Del af Befolkningen til Gode, men jeg kan ikke se, at dette er et